

Формування навичок критичного мислення в учнів початкових класів

Презентація досвіду роботи
вчителя початкових класів

Ковальчук З. П.

Актуальність теми

- • Сучасна освіта потребує учнів, які вміють аналізувати інформацію
- • Критичне мислення допомагає формувати самостійність
- • Важлива складова компетентнісного підходу НУШ

Мета роботи

- • Розвивати в учнів уміння аналізувати, порівнювати та робити висновки
- • Формувати здатність висловлювати власну думку
- • Навчити дітей ставити запитання та аргументувати відповіді

Завдання

- • Створювати проблемні ситуації на уроках
- • Використовувати інтерактивні методи навчання
- • Розвивати вміння працювати в групах
- • Заохочувати учнів до обговорення та дискусії

Методи та прийоми роботи

- • Метод «Мозковий штурм»
- • «Асоціативний куц»
- • «Мікрофон»
- • Робота в парах та групах
- • Проблемні запитання

Приклади вправ

- • «Зайве слово» – знайти зайвий елемент і пояснити чому
- • «Передбачення» – спрогнозувати розвиток подій
- • «Так чи ні» – аргументувати відповідь
- • «Закінчи думку»

Робота на уроках

- • Обговорення текстів і життєвих ситуацій
- • Порівняння персонажів
- • Пошук різних способів розв'язання задач
- • Створення власних запитань до теми

- **1? Етап «Виклик» (3–4 хв)**

- **Прийом «Провокаційне твердження»**

- На дошці записано:

- *«Усі коти — найкращі домашні тварини.»*

- Запитання до класу:

- Це факт чи думка?

- Чи можна це довести?

- Усі погоджуються? Чому?

- ? Учні висловлюють різні позиції.

- Учитель не оцінює, а уточнює: «Де доказ?»

2. Етап «Осмислення»

Робота в парах

Кожна пара отримує короткий текст (4–5 речень), наприклад:

Сонце — це зірка. Воно дуже гаряче.
Сонце найкрасивіше на небі. Без нього не було б життя на Землі.

Завдання:

Підкреслити факти (синім).

Підкреслити думки (зеленим).

Пояснити свій вибір.

Обговорення

Учні аргументують за методом «Прес»:

Я вважаю, що...

Тому що...

Наприклад...

Отже...

Учитель ставить уточнювальні запитання:

Чи можна перевірити це твердження?

Це можна довести чи це особиста оцінка?

3. Етап «Рефлексія»

Прийом «Незакінчене речення»:

Сьогодні я зрозумів(ла), що факт —
це...

Тепер я зможу...

Було складно..., але...

Або швидке оцінювання:

- — розумію різницю
- — ще потребую допомоги

Результати роботи

Для учнів початкових класів поняття критичного мислення пояснюю через **життєві приклади, проблемні запитання та ігрові ситуації.**

Діти вчаться не просто відповідати, а думати, ставити запитання, перевіряти інформацію та аргументувати власну позицію.

Результати роботи

- • Учні активніше висловлюють власну думку
- • Покращується вміння аналізувати інформацію
- • Зростає зацікавленість до навчання
- • Розвиваються комунікативні навички

Висновки

- • Критичне мислення необхідно формувати з початкової школи
- • Інтерактивні методи роблять уроки цікавішими
- • Учні стають більш самостійними у навчанні

***ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!***